

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 24 Cor.
Pe jum. an . . . 12 c
Pe o lună . . . 2 c

Preț de Distribuție
Pe un an . . . 4 Cor.
Pentru România și
America . . . 10 Cor.

Preț de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
un an 40 franci.

TRIBUNA

REDACȚIA
și ADMINISTRAȚIA
Deak Ferenc-utca 20.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.

Manuscrisurile nu se în-
polază.

Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Lupte naționale în Austria și în Ungaria.

I.

În sfârșit în Praga s'a proclamat staturii.

După șase săptămâni de turburări și ne-
conținute excese, liniștea s'a sălășluit în
Zlata Praha, Praga de aur, cea frământată
de lupte naționale seculare. Oricine va în-
drăzni să turbure liniștea publică, să vio-
leze libertatea personală, dreptul de pro-
prietate va fi tradus înaintea unei judecăți
care va hotărî în mod sumar asupra vieții
turburătorului. Ca o fioroasă amenințare
călăul din Viena a sosit la Praga, pentru a
învedera și mai bine gravitatea acestei po-
sibilități. Se poate spune într'adevăr că azi
placa națională dintre cehi și germani este
păzită de călăul din Praga.

Dar să nu se uite că acesta nu este sin-
gurul conflict național din Austria. Dăunăzi
o ceată de îndrăsneți studenți italieni au
provocat mari manifestații în Viena. Într'un
centru de două milioane de germani, două
sute de studenți au îndrăsnit să facă ma-
nifestații, să cânte italienește în aula uni-
versității din Viena, la una din cele mai
vechi vetre de cultură germană, să lovească
cu ciomege și să tragă focuri de revolver
asupra agresorilor germani.

La Bergreichtstein și Schüttenhofen, la
Laibach, slovenește Lubliana, și la Pettau
lupta națională dintre germani și cehi și
germani și sloveni a bătuit cu furie oarbă,
cu numeroase victime omenești.

Astăzi-primăvară un tânăr cu sufletul de
loc, învățat de iubirea de neam în gra-
dul ei cel din urmă, a tras patru focuri de
revolver ucizând pe guvernatorul Potocki
în camera lui de audiențe și cerând cu
ultima energie ca fapta lui să fie socotită
nu ca fapta unui exaltat, ci ca hotărîrea
conștientă a sentimentului național jignit al
poporului său ruten.

Iată numai manifestările cele mai răsu-
nătoare ale luptelor naționale din Austria,
strânse în cuprinsul îngust al unui singur
an neajuns încă la capătul său.

Care-i rostul acestor lupte?

Fiecare popor din Austria năzuiește să
cucerească măsura aceea de libertăți și drep-
turi naționale care-i garantează existența na-
țională în sânul statului austriac. Această
lungă și sbuciumată epopee a luptelor na-
ționale din Austria nu a găsit, ce-i dreptul,
încă un capăt, dar din ele a ieșit totuși un
rezultat de mare preț. Popoarele vrășmașe
s'au încredințat că *nici un popor nu poate
asimila sau stăpâni pe celalalt dacă acesta
se împotrivesc, mulțămîntă conștiinței sale
naționale trezite.*

Din luptele naționale lungi de zecimi și
de sutimi de ani (ca între cehi și germani)
s'a cristalizat acest mare principiu: în lupta
dintre națiuni, majoritățile n'au dreptul de-a
asupri minoritățile, și o națiune ori cât de

mică trebuie să se bucure de aceeași măsură
de drepturi naționale ca și o națiune mare.
Iată pentru ce un popor de 600.000 de su-
flete ca italienii din Austria revendică o
universitate națională ca și cele 10 milioane
de germani (cari, firește, în proporție cu nu-
mărul lor au cincii). Camera austriacă însăși,
în actuala ei compoziție, e un rezultat al
tratativelor îndelungate dintre diferitele po-
poare și se razemă pe *principiul reprezentării
naționale*, având fiecare popor un număr
stabil și invariabil de reprezentanți naționali.

Mai mult chiar. Popoarele din Austria
au înțeles că un element de căpetenie
pentru existența lor națională e *terito-
riul*. Fiecare popor se silește să stăpâ-
nească singur tot teritoriul său național, pro-
clamându-l teritor național și în Austria se
vorbește de *pământ german, de pământ ce-
hesc, pământ italian* etc. ca de o noțiune
de drept constituțional întrată în conștiința
publică. Luptele naționale din Laibach, din
Praga, devastarea facultății de drept ita-
liene din Wilten de lângă Innsbruck prin
germani au slujit toate același mare scop:
*curățirea teritoriului național de enclavele
străine.*

Iată deci cele două mari principii cari au
rezultat din luptele naționale din Austria:

*Toate popoarele de orice mărime au ace-
laș drept la existență și viață națională au-
tonomă, ne având nici un popor căderea
de-a ști bi acest drept, asuprindu-le.*

*Fiecare popor e stăpân pe teritoriul său
național istoric și tinde să contopească sau
să stârpească orice enclavă de intruși străini,
năzuind spre o viață națională cât mai
completă pe pământul său.*

Cine urmărește mersul luptelor naționale
din Austria, va găsi că evoluția națiunilor
merge neîncetat spre aceeași țintă: înfrăptui-
rea acestor două principii. Popoare ca cehii
sau polonii s'au apropiat mai mult, altele ca
slovenii, rutenii sau românii (cari aici alcă-
tuiesc un crîmpei național prea mic dar și
prea puțin conștient, decât să urmărească
acelaș scop) mai puțin de ea, dar toate merg
neîncetat spre aceeași țintă finală arătată
mai sus.

Când toate vor fi atins-o atunci luptele
naționale vor găsi un sfârșit firesc.

Camera. Desbaterea bugetară înalteață re-
pede spre sfârșit. După terminarea discuției
bugetare comisiunea financiară va pregăti pro-
iectul reformei dărilor, a cărui desbatere se va
începe numai după vacanțele de Crăciun.

Victimele fregolismului politic. Mai mulți
elevi ai școlii normale rom. cath. din Grau au
fost eliminați pentru că au absentat ostentativ
dela Te-Deum-ul celebrat de ziua jubilară a Ma-
jestății Sale. Sentința de eliminare spune, că ele-
vii renitenți au violat disciplina și s'au făcut vi-
novazi de înaltă tradare. Cazul a sfârșit multă
îndignare în lumea ungurească. Tinerii au pro-
testat în contra învinuirii de înaltă tradare și au
manifestat pe străzile orașului în isonul aprobă-
rilor publicului. Elevii eliminați sunt toți de

cursul al IV-lea. Acum s'au solidarizat cu ei
elevii din toate cursurile, alegând o deputațiune
cu menirea să intervină pe lângă deputații kossut-
hiști la Budapesta, ca aceștia să obțină dela gu-
vern un ordin de casare a sentinței de elimi-
nare.

Le va reuși deputaților, fără îndoială, să sal-
veze pe aceste victime ale fregolismului lor po-
litic, căci în sufletul elevilor ei au infiltrat a-
vântul rebel împotriva »împăratului« și elevii în
naivitatea lor n'au văzut ploconirile de ziua ju-
bilară și n'au priceput că »idolii lor naționali«
sunt cameleoni politici, cari nu mărităresc, ci
jonglează numai cu lozincele patriotice.

Politica de energie.

De Ioan Russu Șirianu.

În presă și în numeroase întruniri popo-
rale s'a accentuat că abandonăți fiind de
Împăratul, ne rămâne să facem o politică
de energie, cum s'ar zice. Foarte nimerit,
noua politică s'a cuprins în formula: *Prin
noi înși ne!*

Adevărul este, că de un șir lung de ani
tot politica asta o facem. Nici o lovitură
ce ne-a dat vre-un guvern șovinist n'a gră-
bit nimeni să o pareze, ci noi am răbdat
și ne-am apărut cum am știut și mai ales
cum am putut.

Cât a contribuit »Tribuna« la susținerea
acestei politici și câtă jertfă a trebuit să
aducem, nu e nevoie s'o spunem. Iar eu
dela întemeiere și până azi am stat și stau
neclintit cu toate puterile în serviciul »Tri-
bunei«.

Totuși dl Iorga scrie în numărul din
urmă al »Neamului Românesc« următoa-
rele:

»Un ziar de dincolo scrie:

»Cei primejdioși și obraznici au totdea-
una șanse mai mari în Austria, decât loialii
pașnici, inofensivi.

»Foarte adevărat. Numai dl Russu-
Șirianu pare a fi de altă părere.

»Și dl Bianu dela București, căruia i-a
spus-o dl Sturdza.

(Iar dlui Sturdza i-a spus-o Regele, —
asta n'a scris-o, dar o crede dl Iorga).

În ce privește aserțiunea despre înaltele
personagii din România, dl Iorga e depu-
tat, poate să se răfuiască în parlament, căci
n'are decât să interpeleze dacă are nedu-
meriri.

În ce mă privește am dreptul să întreb:
pe ce se bazează dl Iorga afirmând despre
mine că aş preconiza o politică contrară
spiritului public dela noi?

Unde am scris, ori spus eu cu graiul,
că la Viena au trecut — inofensivii, paș-
nicii leali? Dar tocmai dimpotrivă: am
publicat în »Tribuna« nu unul, ci mulți ar-
ticoli în cari arătam cum coaliția a ieșit
d'asupra numai prin îndrăzneala sa și cum
noi, cari până acum tot credincioși am
fost Tronului, suntem abandonăți, dați pe
mâna oligarhilor!

Am scris însă un articol »Dinastici ori
iredentiști?« care a nedumerit și pe câțiva

naționaliști intransigenți arădani. Am explicat însă, că nedumerirea aceasta nu avea ca bază un singur alineat din articolul meu care ar contrazice programului național ori unui singur deziderat adus de conferențele noastre naționale.

Atât este de adevărat că m'am ținut în cadrul postulatelor noastre naționale, încât până și presa maghiară (ziare ca »Budapesti Hirlap«) ocupându-se de acel articol al meu, n'au avut impresia că-i îndemn pe români să fie hiperloiali față de Francisc Iosif I, ci că pun numai în discuție: *ce să facem în situația schimbată?*

Și apoi să cetească dl Iorga următoarele șire din articolul de fond al »Luptei« dela 14/27 Noembrie:

»Din Brașov, unul dintre cei mai de frunte reprezentanți ai națiunii noastre trimite Maiestății Tale vorbă, că nesocotirea cu care suntem tratați *nu va zdruncina întreagă credința noastră ce o avem față de Casa de Habsburg* și vom mai răbdă până când o altă persoană din Casa de Habsburg se va îndură a răspunde altfel la loialitatea și la jertfele noastre«.

Iar articolul acesta este scris de un reprezentant autorizat al națiunii și unul dintre cei mai curajoși luptători dela noi.

Dacă dl Iorga crede că altfel trebuie să facem, rupând îndărătul nostru toate podurile, făcând pe antidinastici iar nu simplu să ne luăm numai nădejdea că Francisc Iosif I va interveni în favorul nostru și va ascultă vocile noastre, — să ni-o spună.

Dumniașă n'are nici poliție nici procuror la spate, când scrie. Dar d-sa a putut să vadă, că în zilele din urmă ni-s'au intentat trei procese de presă și am fost toți, în două rânduri duși la poliție și ni-s'au făcut două perchezițiuni simplu pentru că am produs apelul meetingului dela Dacia ș'o telegramă studentească.

Pe mine nu mă intimidează însă toate acestea. Dovada curajului meu l-am dat, căci am stat în trei temniți (Sibiu, Seghe-

din, Cluj) și ordinare și de stat, și pentru articol scris de mine și pentru ceeace au scris alții. Înțeleg să ne jertfim însă numai când pe urma jertfelor noastre ne putem aștepta la vre-un bine.

Este însă chiar în România nu un guvern, nici un partid politic, dar un singur bărbat politic de seamă, care să ne conzilieze ca politica noastră de energie să o împingem mai departe de pildă, de cum e schițată și în telegrama dela Brașov de care vorbește »Lupta« și în moțiunea votată de meetingul aradan?

Dar să împingem curajul mai departe, să zicem că noi putem face politică nu numai fără a întrebă pe frații de dincolo, dar chiar vădit împotriva sfatului ce ne-ar dă! Și în acest caz nici vre-un articol de al meu, dar nici părerea dlui Iorga n'are să determine lucrurile, ci *marea adunare națională*, a cărei convocare este deja hotărâtă.

Până atunci ne ținem strict în cadrele date la 1881 și d'atunci încoaci în atâtea conferențe naționale rămânând, bine înțeles, ca păreri emise în presa noastră și în atâtea meetinguri să ne fie inviațiuni când vom discuta și hotărî ce drum politic să urmăm în viitor.

Invinuiri nedrepte și aducerea în discuție a bărbaților politici de dincolo în momentele acestea grave, când avem nevoie nu de iritațiuni, ci de liniște sufletească, să mă creadă dl Iorga, nu ajută nimic cauzei.

Din România.

Alegerea dela Liga culturală. Duminică s'a făcut alegerea comitetului Ligei culturale, secția centrală București.

Au candidat două liste pentru cele 7 locuri, afară de alte candidaturi izolate.

La orele 4 jum. despuindu-se scrutinul au fost declarați aleși d-nii *I. Slavici, Petre Lițiu, Șt. Lambru, Nic. Mircea, Dr. Ștefan Bogdan, Ion Scurtu și Ștefan Popp.*

FOIȚA ZIARULUI TRIBUNA.

O conferință asupra Serbiei.

Acum, când toate privirile sunt ațintite asupra Orientului european, unde popoarele au început să se trezească la o viață nouă, pricinuită dureri de cap diplomației europene, care preocupată de planurile reformelor în Macedonia, a fost surprinsă de evenimentele din Turcia, — este interesant să aruncăm o privire asupra țărilor și popoarelor din Balcani, cari se găsesc astăzi în vârtejul agitațiilor, cuprinse de nestămpăral emancipării politice și economice.

Serbia pare astăzi țara cea mai grav atinsă de urmările evenimentelor din Turcia. O descriere fugitivă a acestei țări este și pentru noi români, cari suntem vecini, de o importanță deosebită. Reproducem dară în rezumat o conferință a Serbiei, pe care a ținut-o dr. Karl Schwarzlose în toamna anului 1906 la societatea de geografie din Frankfurt s/M.

Conferențiarul a întreprins în primăvara anului 1906, când încă nu se putea prevedea izbucnirea evenimentelor de astăzi, — o călătorie de studii prin regatul Serbiei. În timp de șase săptămâni Dr. Schwarzlose, având tot concursul bi-

nevoitor al guvernului sârbesc, și însoțit fiind pretindeni de Dr. Petkovići, care i-a dat deslușirile necesare ca un bărbat ce-și cunoaște patria a putut să adune materialul trebuincios pentru cunoașterea țării și poporului sârbesc.

Regatul Serbiei are o suprafață de 48.303 km. p. și numără ceva peste 2.700.000 locuitori. Patru din cinci părți de teren sunt regiuni muntoase. Țara se împarte prin râul Morava în două părți aproape egale, cari însă în multe privințe nu se aseamănă. Munții Serbiei de răsărit, cari ajung până la o înălțime de 2100 m. prezintă caracterul terenurilor karstice, și sunt o prelungire a Alpilor Transilvani, pe când munții din partea Serbiei apusene sunt priviți ca ramificațiile lanțurilor vâroase ale Alpilor de sud. Munții Schumadija stau la mijloc; ei sunt acoperiți cu păduri mari și dese, și formează inima regatului, totodată fiind leagănul libertății politice a sârbilor. Căci aci în Schumadija se află Topola și Takovo, localitățile de origine a dinastiilor Karagheorghevići și Obrenovići.

Serbia e foarte bogată în păduri, cari acoperă o suprafață de 31 la sută. Sunt păduri de o întindere până la 40.000 ha. Bradul se întâlnește mai rar. În număr covârșitor este fagul și stejarul. Pădurile de stejar ale statului oferă hrana numeroaselor turme de porci. În desigur pădurilor trăiesc animale sălbatice: urși, lupi, vezari, etc.

Au mai candidat d-nii P. Grădișteanu, Take Policrat, Magnu Baileanu, Al. D. Florescu, Butculescu, Gh. Adamescu și Maximilian Popovici.

La alegere au participat 55 membri.

Dela cameră. În comisiunea de indigenat sunt aleși d-nii: N. Romanescu (98 v.), Al. Cologiu (98 v.), C. Alimăneșteanu (91 v.), I. Berendes, D. Gerchez (101 v.), I. G. Săssu (92 v.), și I. Bianu (56 v.). (Au votat 106 d-ni deputați).

Inaugurarea Căminului cultural. Duminică de dimineață la orele 11, s'a inaugurat școala pentru educația integrală a fetelor »Căminul cultural«. Asistă lame multă între cari d-na Clotilda general Averescu.

Azistența a vizitat cu deamănuntul noul local în care s'a instalat Căminul, și care are mai mult înfățișarea unui cămin familiar, decât a unei școli. După o rugăciune oficiată de doi preoți, d-na Cordoneanu, directoarea instituției, a rostit o cuvântare bogată în date și observațiuni asupra vieții noastre sociale și asupra înălțurii pe care poate și trebuie s'o aibe femeia în progresul țării și neamului nostru.

Di Dr. N. Minovici, care se află prietere invitați a rostit și d-sa vre o câteva cuvinte, prin cari a căutat să arate că femeia are rolul cel mai însemnat în educarea noastră și că femeismul numai din acest punct de vedere e cel drept. D-sa a făcut constatarea că societățile de binefacere femeiești sunt indiferente față de mișcările folositoare cari privesc femeia.

Serbarul s'a încheiat printr'o producție muzicală a elevelor, cu bucați drăgălașe datorite dlui Cordoneanu.

Intrunirea dela Tulcea. Cetățenii tulcenți cu ocazia întrunirii de Joi au adresat următoarea telegramă M. Săle Regelui:

Sire,

Sunt 30 de ani de când Măiestatea Voastră, printr'o memorabilă proclamație, își trimetea salutul Său locuitorilor Dobrogei, cu sincera dorință că această zi să devie pentru această nouă parte a României începutul unei viitor de pace și de prosperitate, începutul unui vieți ferice și de fraternitate între fiil aceleiași țări; când, în ordinul de zi, înaintat trupelor, Măiestatea Voastră adăuga:

»Gândirea Mea e veșnic îndreptată spre voi, fiil vechii provincii a lui Mircea cel Bătrân și Ștefan cel Mare, făcură săjărășune aerul de strigătul: »Trăiască Suveranul nostru Carol«.

Dupăcât a făcut socoteală un silvicultor, se pot tăia lemne din pădurile Serbiei în valoare de 60 milioane lei. De admirat este bogăția cea mare în vite și fertilitatea pământului, cu deosebire în lunile riturilor, ca de pildă aceea a Moravei. Din soiurile de poame se cultivă mai mult prunele; sunt în Serbia 22 milioane de pruni, cari produc anual vre o 230 milioane kg. fructe. Prunele se exportă mai mult uscate sau prelucrate în rachin în străinătate; din ele se face cunoscutul rachin de prune »slibovița«.

Vin bun se face la Niș, Smederevo lângă Danăre, precum mai ales la Negotin în nordul țării. La Bucovo, lângă Negotin, se află o școală de viticultură, și o pivniță sistematică de vinuri după modelul celor germane. Surprinzătoare este și bogăția Serbiei în ape bune minerale și izvoare vindecătoare. Industria este încă la începutul dezvoltării. Merită să fie amintită fabricațiunea covoarelor de Piro, cari se pot asemăna cu cele persane.

O cauză, pentru care nu se exploatează îndelung bogăția țării: lemne, cărbuni, marmură și produse agricole, este lipsa căilor ferate și lipsa mijloacelor de transport. Această lipsă face, ca interiorul Serbiei să fie puțin vizitat chiar de către sârbi. Guvernul lucrează din toate puterile să înlăture aceste neajunsuri. În construcțiune se află deja unele linii ferate importante, altele sunt

Fabrica de spălat cu aburi „Kristály“

Cu mașinăriile sale cele mai moderne, aranjată cu puteri electrice, spală, calcă și curăță albituri bărbătești și de dame, și tot felul de lingerie cu prețuri moderate.

— La o sumă ce trece peste zece cor., pachetul se retrimită porto-franco. —

Adresa:

Kristály győzmosó gyár,
Kolozsvár, Pályaudvar.

Astăzi, Sire, când Măiestatea Voastră și-a exprimat în mesajul regal dorința că pentru vece constituția să se întindă și asupra județelor Tulcea și Constanța, locuitorii din Tulcea, plini de recunoștință, de devotament și de supunere, și strănși să sărbătorească această fericită zi, doresc Măiestății Voastre multă sănătate și viață îndelungată spre cea mai mare fericire a iubitei noastre țări.

Trăiască Măiestatea Voastră, Trăiască M. Sa Regina Elisabeta, Trăiască întreaga dinastie, Trăiască România, una și nedespărțită.

Meetingul din Argeș. Duminică după amiază s'a ținut în Curtea-de-Argeș, un meeting naționalist. A prezidat dl D. V. Ioanin.

Au vorbit d-nii M. Ivănoceanu, directorul școlii de băieți, D. V. Ioanin, D. Brânză, Delcanu, D. Ștefănescu. S'a votat următoarea moțiune:

"Cetățenii orașului Curtea-de-Argeș, prima capitală a țării unde s'a urzit temelii statului modern, protestează contra asupririi fraților din Ungaria; protestează contra robiei economice ce ni-se pregătește și roagă cu toată căldura pe vrednicii cărmuitori ai țării să nu mai cedeze influențelor exterioare, căci poporul român e hotărât mai bine să moară decât să i-se mai știrbească din drepturile câștigate cu cel mai scump preț, acela al sângelui și să stărnească fraților noștri subjugăți să li-se năpreze sarcina".

Bülow despre situație.

În chestiunea anexării Bosniei și Herțegovinei s'a spus ieri un cuvânt autorizat: cancelarul Germaniei a ținut adică în Reichstag o vorbire în care a spus părerea guvernului german asupra chestiei balcanice.

Între altele el a zis:

Nu discut, că în contra părerilor de pe vremea lui Bismarck, acum avem interese însemnate în Orient. Dupăcum însă înainte cu o generație, când cu ultima confisgrațiune acută balcanică, și acum tot așa de puține motive avem, ca în nouile aranjări politice să nelăsăm să ne conducem de interesele altora. Al doilea punct, în privința căreia de asemenea n'am stat o clipă la îndoielă, este *fidelitatea față de aliata noastră Austro-Ungaria* (viforoase aprobări). Despre intenția Austro-Ungariei privind la anexarea Bosniei și Herțegovinei am primit înștiințare cam deodată cu Rusia și Italia.

Terminul anexării, nici a formei ce-l drept, nu l'au cunoscut preaabil, dar departe de mine să fac pentru asta vre-o imputare cabinetului din Viena. Natural, eram în drept, ba chiar dator să ne întrebăm în ce măsură să ne expunem pentru interesele speciale ale aliatului nostru. Nu am ezitat nici o clipă ca interesele austriace și ungare nu numai să nu le împiedecăm, ci *ca într-o clipă numai putem, să le ajutăm.*

Drept urmare firească a purtării noastre leale față de Austro-Ungaria, ca în tratările cu ministrul rusesc n'am lăsat o clipă de îndoielă *că în chestia conferinței (europene) nu ne putem separa de Austro-Ungaria.* De altminteri au fost unanime părerile că politica rusească nu are ascuțit contra Germanici și că vechea prietenie să se păstreze.

Ministrul rusesc ne a asigurat din nou că nu există o alianță ruso-engleză nici pe față ori secretă, care să fie îndreptată în contra intereselor germane.

A vorbit apoi de Italia, laudând politica înțeleaptă a acesteia și spunând că numai dușmanii ei ar putea s-o considere că face o politică de aventuri. A terminat spunând că Germania face o politică de pace și caută din reputeri să lucreze pentru menținerea păcii.

D-na Agatha Bărescu în Arad.

D-na Agatha Bărescu-Radovici a sosit ieri în Arad venind dela Hațeg. În gară a fost întâmpinată de d-na Lucreția Rusu-Șiriana, Meriția Bocu și d-șoara Florica Șerban.

D-na vine din Ardeal cu oare mai bună impresie. Pretutindeni a fost primită cu multă căldură. Ne-a vorbit cu adevărată încântare de primirea ce i-au făcut-o în primul rând blăjezii, unde a găzduit-o familia confratelui nostru Aurel C. Domșa. Tot așa, sunt de laudat frații din Orăștie (unde a fost oaspele familiei Vuleu) și din Hațeg (unde a fost oaspele familiei protopopului Dr. Popescu), cari au dovedit o mare interesare față de prestațiunile artistice ale celebrei, celei mai celebre tragediane române. Au participat toți intelectuali, au aplaudat-o și i-au oferit buchete de flori, iar la despărțire au petrecut-o la gară.

Sperăm că și din Arad iubita noastră artistă va pleca cu aceiași bună impresie.

Aici serata artistică se va aranja **Joi seara, în sala Crucii Albe**, iar nu și Miercuri. Ideea ca să se aranjeze în Crucea-Albă a fost o dorință generală a publicului. La Crucea-Albă și

părinții și tineretul doritor de a mai petrece împreună și după serata artistică, are unde să stea, este apoi în centrul orașului, oferă și celor din provincie toate înlesirile.

Facem apel călduros la toți intelectuali din provincie să vină Joi în Arad, la festivalul artistic ce se va aranja în onoarea marelui tragedian.

D-na Agatha Bărescu este pentru întâia-ori aici și înainte de a pleca în turneu la care are angajament în America, a ținut să ne ofere și nouă bucuria s'o vedem și s'o aplaudăm.

Poțini au văzut pe această rară arătare în viața artistică română și cine știe când vom mai avea prilejul acesta fericit!

Criza orientală.

Declarațiile lui Iswolsky.

Ministrul de externe rus, dl Iswolsky, a făcut ieri la Petersburg interesante declarații dela vale:

— Guvernul rus a fost totdeauna de părerea că chestiunea Bosniei nu se poate rezolvi decât cu concursul tuturor semnatarilor tratatului de Berlin. Același părerere o au Anglia și Franța. Anexarea nu poate fi deci privită *fait accompli* și Rusia va cere compensații pe seama statelor balcanice. Conferința internațională trebuie să se țină, chiar dacă Viena s'ar împotrivi. În Austria există un partid numit al războiului, care dorește războiul, crezând să realizeze avantații și mai mari. Rusia întreprinde o acțiune pașnică în Balcani. Între Anglia, Franța și Rusia se pregătește o alianță formală, necesită de împrejurarea că Germania sprijinește tot mai intensiv politica Austriei în Balcani.

O constătuire secretă a partizanilor lui Sandansky.

Câteva ziare turcești publică vestea că Sandansky au avut în (unul) Drama o constătuire secretă, în care Sandanski a declarat între altele cetățenilor adunați că au trebuiesc să aștepte niciodată bun din parlamentul turcesc unde la început se vor ivi mari neînțelegeri, căci va izbucni în Turcia o mare anarhie și că europenii sunt înțeleși ca să împartă Imperiul și că Bulgaria va anexa 7 cazale.

Pe lângă acestea a mai declarat că populația trebuie să se păzească bine și să se pregătească pentru noua revoluție. Ziarele turcești confirmă că aceste știri sunt din sorginte sigure și Poarta trebuie să ia măsuri în urma acestor serioase declarații.

proiectate. Mai mare nevoie simte Serbia de-o cale ferată directă spre Marea Adriatică, spre a-și câștiga independența exportului față de Austro-Ungaria.

Serbia de astăzi este o țară veche culturală. A fost locuită la început de poporul celtic al Skordiskilor, cari au zidit fortăreața Singidnum, Belgradul de astăzi. În locul celților au venit romanii, cari au înconjurat țara întocmai ca posesiunile lor în Germania printr'un „limes" apărator. Serbia este bogată în reminiscențe romane; vechiul drum al lui Traian se află pe partea sârbească a Dunării.

Sârbi au venit în țara lor de astăzi prin secolul al 7-lea și au primit creștinismul în forma sa bizantină. În evul mediu s'au unit într'un regat puternic sub stăpânirea Nemanjidelor (1168 până la 1369). Cel mai însemnat între ei, Dușan, își luase chiar titlu de împărat. În timpul acesta Serbia se afla pe un nivel înalt de cultură. Această cultură fu nimicită de turci, cari dela 1389 începând ocupară țara, o robiră și o supseră în chip îngrozitor.

Deoarece Europa nu veni în ajutor sârbiilor liberă singuri la începutul secolului al 19-lea sub conducerea lui George Petrovici, generalul Karađorđje, și mai târziu sub Miloș Obrenovici. Dela 1817 Serbia este principat independent, dela 1882 regat și dela 1903 este condusă de regele Petru. Turcii părăsără fortărețele țării numai în anul 1867. Dela această dată începe în Serbia adevărata civilizație. Și Belgradul a început numai dela 1867 să devină cu totul un oraș european. Capitala Serbiei numără astăzi 85.000 locuitori și se află în plină dezvoltare. Orașul posedă fru-

moase edificii, hoteluri bune, lumină electrică, tramvaiu electric etc.

Conferențiarul a arătat prin proiecțiuni luminoase vederile mai însemnate precum și monumentele istorice ale orașului și a explicat în interiorul catedralei serviciul divin creștin oriental.

Spre a putea călători în interiorul țării, e necesară cunoașterea limbii sârbești. Aceasta este o limbă mel-diosă ca slavona italianescă. În afară de limba sârbească se mai poate călători și cu cea germană, deoarece arta, știința, comerțul și industria germană sunt stimat. Se poate călători mai bine prin Serbia cu căruța și călare. Drumurile sunt bune, și siguranța în țară nu lasă nimic de dorit.

Nu numai cu mâncarea trebuie să se obișnuiască cel din apusul european. Pretutindeni se găsesc restaurante bune, și oamenii sunt primitivi și politicoși. Trăitul este simplu. Sunt multe obiceiuri vechi, interesante și curioase d. e. obiceiul de a se prinde frați și serbară „Stavac". Cu deosebire mare este dragostea frățească.

Vitorul Serbiei este hotărât asigurat, dacă se va desvolta în liniște și va fi condus de guverne unitare. Prejudiciile, cari se aud adesea asupra țării, sunt nefundate, și călătorul, după scurtă ședere, se poate convinge despre aceasta.

Și pentru multele și pentru cunoscutele pozițiuni încântătoare ale naturii merită să fie vizitată Serbia. Cu deosebire de admirat sunt romanticele și impunătoarele mănăstiri ale țării, cum este mănăstirea, ca locaș de înoronare, Schinitsch, în valea Moravel, mănăstirea Studenitza, sanctuarul cel mai faimic al sârbiilor, în apropiere de granița turcească, precum și Rava-

nitza și mănăstirea în formă de fortăreață, Manassia, în spre răsăritul Serbiei.

Sfârșitul conferinței l-a format descrierea unei călătorii pe Dunăre dela Porțile de fier până la Belgrad, care în nimic nu stă mai pe jos unei călătorii pe Rhin.

Conferința aceasta a avut în vedere cu deosebire dezvoltarea relațiilor comerciale dintre Serbia și Germania. Conferențiarul a știut să pună într'o lumină simpatcă această țară balcanică, deșteptând întru câțva curiozitatea germanilor asupra Serbiei. „Conservatorul".

Cei doi frați.

Poveste de Leo Tolstoi.

De mult, de mult, trăiau, nu departe de Ierusalim, doi frați. Cel mai bătrân se numea Afanassij; iar cel mai tânăr Ioan. Ei trăiau pe un deal în apropierea orașului și se hrăneau cu ceea ce le dădeau oamenii. Zilele le petreceau lucrând, nu pentru ei, ci pentru săraci. Se duceau și ajutau celor cari gemeau sub povara lucrului, la bolnavi, la săraci, la văduve și se despărțeau de ei fără a le lua vre-o plată. Astfel trecea pentru ei săptămâna întreagă și numai Sâmbăta seara se întâlneau acasă; Duminica stăteau împreună, se rugau și-și petreceau. Și Ingerul Domnului se coborî la ei și-i binecuvântă. Luniă iar se despărțeau; fiecare mergea în calea lui. Așa trăiră frații mulți ani și în fiecare săptămână venea Ingerul și-i binecuvântă.

Într'o Luni, dupăce porniseră fiecare pe alt drum, li păru rău lui Afanassij să se departă

Interview cu dl Vambery.

Correspondentul din Budapesta al lui „Le Temps” a avut o convorbire cu profesorul Vambery, savantul orientalist ungar, pe care l-a consultat zilele trecute și baronul Aehrenthal în privința chestiilor orientale.

În privința eventualității unui războiu între Austria, Serbia și Muntenegru, Vambery crede că nu e de temut un războiu serios, ci numai încăierări de graniță, căci Rusia nu va îngădui ca Serbia sau Muntenegru să fie nimicite.

Crede că Austria trebuie să mai aștepte cu anexarea Bosniei și Herțegovinei.

Acuma însă e târziu, și Austria nu poate face Turciei decât concesii financiare și economice. În schimb Turcia va trebui să înceteze cu boicotarea mărfurilor austro-ungare.

Di Vambery a vorbit în termeni elogioși de sultan, pe care-l cunoștea foarte bine de mulți ani. A lăudat mai cu seamă sângele rece, curajul și răbdarea de care a dat dovadă sultanul în aceste patru luni din urmă. Chiar tinerii-turci, cari odinioară erau cei mai mari vrășmași ai lui Abdul Hamid II, îi recunosc acuma meritele.

Din străinătate.

Marina franceză amenințată. Amiralul Germinet — comandantul flotei franceze din Mediterană — se zice că ar fi acordat unor ziaristi un interview în care destăinuia lucruri de o extremă gravitate. În orice caz, presa franceză a dat un semnal de alarmă în ce privește depozitele de muniții ale artileriei.

Se vorbește de o bombă de fontă cari ar trebui înlocuite toate prin ghiulele de oțel, și s'a vorbit din nou despre depozitele de pulbere.

Amiralul Germinet, fiind întrebat de ministrul marinei asupra acestui interview, a răspuns că în adevăr și-a permis să vorbească de acestea, și a confirmat faptul că armamentul suferă; din cauza aceasta amiralul a vorbit spre a sili acordarea creditelor mari de cari e nevoie spre a se îndrepta răul, mai bine zis spre a se îndrepta pericolul.

Ministerul de marină, printr'un comunist susține că situaținea a fost precară cu trei luni înainte dar că a fost îndreptată printr'o campanie febrilă care continuă încă.

După cum se vede, e adevărat că marina franceză, suferă de lipsuri mari, și că numai grație unor îndreptări urgente și cu socoteală făcute, marina franceză va scăpa de un pericol mare, care amenința marina ei.

*

iar de fratele său iubit, de aceea stătu în loc și privi înapoi. Ioan de asemenea se oprise locului își pusese mâna deasupra ochilor și privea cu băgare de seamă la un punct, apoi se apropie de acel punct, sări însă deodată înapoi și o luă la fugă, ca și când i-ar fi urmărit o fiară sălbatică. Afanessij foarte mirat se duse la acel loc pentru a se încredința, despre cecece pricinaiise spaimă fratelui său. Cum se apropie văzu că strălucește ceva în soare și află în iarbă o grămadă de aur turnată ca cu măsura.

Afanessij, nu înțelegea de ce s'a spăriat și de ce a fugit fratele său? În aur nu este păcat. Păcatul e în om. Cu aurul poți face rele; dar poți face și lucruri bune: câți săraci și văduve poți sătura; câți oameni fără vestminte poți îmbrăca; câtor lipsiți și bolnavi nu le poți sta într'ajutor cu acest aur! Noi slujim și acum oamenilor, însă cecece facem e puțin, după stabele noastre puteri. Cu acest aur însă, putem aduce folos mai mare oamenilor.

Afanessij voia să spună acestea fratelui său, Ioan însă nu-l putea auzi, fiind prea departe, departe pe celalalt deal, unde se zărea numai cât un gândac.

Afanessij își desbracă caftanul, în care puse atât aur cât putu duce, îl duse în oraș; aci în-

Acordul între China și Statele Unite. Ziarul „Morning Post” din Londra, află din Washington că un ministru special chinez ar fi însărcinat să stabilească o înțelegere statornică între Statele Unite și Imperiul chinez. Se presupune că nu va fi o alianță formală dar numai o convenție care va completa cea încheiată de curând între Statele Unite și Japonia.

NOUTĂȚI.

ARAD, 8 Decembrie n. 1908.

— **Festivalul artistic, în cadrul căruia vom avea prilejul să aplaudăm pe marea tragediană d-na Agatha Bărsescu-Radovici va avea loc în sala otelului Crucea-Albă, Joi seara.**

Va fi un program bogat.

De aici d-na Bărsescu-Radovici pleacă la Caransebeș.

— **Primirea regelui Suediei la Viena.** Perechea regală a Suediei a sosit alături de dimineața la Viena și a fost primită la gară de către împăratul Francisc Iosif, Arhiduci și de Arhiducesa Maria Anunciata. Măiestriile lor au mers împreună la Hofburg unde au fost salutate de către arhiducese.

Împăratul a conferit regelui Gustav al Suediei gradul de colonel la al 10 a regiment de infanterie și reginei decorația cu marea cruce al ordinului Elisabeta.

La rândul lui, regele Gustav a dăruit împăratului ordinul Serafimilor. La amiază, regele a primit în audiență mai mulți ambasadori și miniștrii acreditați la Curtea din Viena.

Aseară, a fost un mare prânz de gală în onoarea perechei regale suedeze. Erau de față: împăratul, Regele și Regina Suediei, membrii familiei imperiale, ministru al Suediei, miniștrii comuni, miniștrii austriaci și unguri: Doll Zichy și Andrassy.

Împăratul a închinat pentru perechea regală, exprimându-și vtile sale mulțămiri pentru felicitările prezentate cu prilejul jubileului său, adăugând că dorește să se continue raporturile de prietenie sinceră între ambele țări.

Regele Gustav a mulțămii pentru recepțiunea cordială făcută, declarând că a venit la Viena spre a mărturisi împăratului viua sa recunoștință și adâncul său respect, rugând pe bătrânul mo-

narh să-i arate și iul aceeași prietenie mărturisită tatălui său, răposatul Rege.

— **O conferință despre Avram Iancu.** Correspondentul nostru din Ploiești ne scrie următoarele: Aseară, Vineri, la Academia populară pentru conferințe publice din orașul nostru, dl Gh. Becescu Silvan, avocat, a rostit o conferință pe care o anunțase sub titlul „Un erou al neamului”, despre Avram Iancu.

Caracterul conferinței nu a fost atât istoric, căci a fost lipsită de un larg aparat științific și a fost mai mult național. Conferențiarul a înțeles că figura fragică a „regelui munților” trebuie să cucerească nu mințile ci inima auditorului. Conferența d-sale s'ar putea numi o serie de icoane și scene caracteristice din viața eroului, zugrăvite de conferențiar în mod plastic și sugestiv și într'o aleasă formă literară. Dl Becescu și-a atins scopul deplin. D-sa a trezit toate emoțiunile de mândrie, de dragoste, de simpatie și de adâncă durere pe cari le evocă figura lui Avram Iancu în inimile fiecărui român și sala întregă stăpânită de aceste sentimente l-a răsplătit cu aplauze sincere.

Dl Becescu a făcut un real serviciu cauzei noastre în România unde, durere, figurile marilor noștri luptători din Ardeal nu sunt în deajuns de cunoscute. Credem că aceasta este un mijloc nou și cel puțin tot atât de puternic pentru a strânge și întări conștiința unității naționale între românii de dincoace și de dincolo ca și intrării naționale de protestare al căror rezultat piere adesea prea repede.

— **Se înființează al 16 corp de armată.** Se anunță din Viena din cercurile oficiale ale armatei, că se va înființa în curând încă un corp de armată, al 16-lea, cu reședința în Zara, capitala Dalmației.

— † **Septimiu Sever Dariu,** fost redactor la „Voința Națională” din București, a încetat din viață. Anunțăm aceasta cu deosebită părere de rău. Dariu era de origine din Hațeg, unde își petrecuse concediul chiar astă vară. Era un român bun, camarad îndatoritor și modest care s'a bucurat de simpatia tuturor colegilor.

tră la un crășmar, căruia l-a dat în grije; iar el s'a dus să aducă și ce mai rămăsese. Când adună tot aurul la un loc, cumpără dela negustori locuri de clădit, cumpără piatră și lemne; a tomit lucrători și-a zidit trei case; un asil pentru văduve și orfani, un spital și un adăpost pentru drumeți și cerșitori. Găsi apoi trei bătrâni evlavioși și încredință unuia supravegherea asilului, celui de al doilea supravegherea spitalei și celui de al treilea supravegherea ospătăriei. Îi mai rămăseră trei mii de galbeni; fiecărui bătrân îi dădu cât o mie, ca se aibă la îndemână spre ajutorarea celor năcăjiți. Cele trei case se umplură în curând și oamenii lăudau pe Afanessij pentru toate cele făcute. Atât de mare era bucuria lui, încât i-ar fi plăcut să nu mai părăsească nici când orașul. Dar fiind că își iubea fratele își luă rămas bun și plecă. Nici un ban nu ținu pentru el, cu aceleași haine vechi, în cari venise se întoarse înapoi. Cum se apropia de munte îi veni în minte: că fratele lui n'a făcut bine întorcându-se dela aur și fugind. — N'am făcut eu mai bine? Cum se gândea așa, vede de odată ingerul, care îi binecuvântase de atâtea ori, stând în drum și uitându-se posomorât la el. Iacremenit rămase Afanessij și întrebă numai: „Pentru-ce Doamne?”

Și ingerul deschise buzele și zise: „Dă-te la o parte de aici! Tu nu ești vrednic să trăiești cu fratele tău. Fuga lui a prănit mui, ca toate faptele ce tu le-ai implinit cu aurul.”

Afanessij spuse cător drumeți și săraci le-a dai el mâncare, căți orfani a îngrijit el, iar ingerul îi zise:

„Același demon care a pus aurul acolo pentru a te ispiti, te-a învățat și aceste cuvinte.”

Pe Afanessij îl muștră atunci conștiința, recunoscând, că faptele lui nu le-a făcut spre lauda lui Dumnezeu și plânse și se căii.

Atunci ingerul se dete la o parte, lăsând ne-străjuit drumul spre locul unde ședea Ion, așteptându-și fratele.

De atunci Afanessij nu se mai lăsă să-l ispitescă diavolul care îi turnase aurul în cale și recunoscu, că nu cu aur, ci numai prin muncă poți sluji lui Dumnezeu și oamenilor.

Iar frații trăiră împreună ca mai înainte.

Traducere de B. Radu.

Toate damele se facideal de frumoase prin efectul bun al
LAPTE DE IDEAL
care adeverește nenumăratele crori de mulțumită.
Face să dispară roșata feței, piștrulle, petele de ficat și toate necurățeniile pielii.

Prin folosirea cremei Ideal ajungem să avem o față curată, fragedă, catifelată și fină! De aceea vă rugăm ca la comandă să ne scrieți precis dacă fața e grasă sau uscată.

Se capătă numai la însuși fabricantul:
KUDAR LAJOS — Szent László, gyógyszerész — Makó Ujváros —

— 1 borcan de cremă Ideal 1 cor. —
Pudra Ideal 1 cor. Săpun Ideal 70 al.

Comandele prin poștă se satisfac repede și punctual.

Preparatele medicale și chimice au fost premiate în expoziția mondială internațională din 1879 cu medalia de aur, cu crucea de merit franceză și cu diploma de distincție.

tristatei familii și colegilor dela »Voința Națională« trimitem expresiunea sincerelor noastre condoleanțe.

- Artista Agatha Bărescu în Blaj. Săptămânii „Unirea” scrie: Zilele de 29 și 30 Nov. au fost pentru noi adevărate zile de sărbătoare, pentru că ne-a dat prilejul fericit de a vedea, pentru întâia dată în Blaj, pe celebra artistă Agatha Bărescu măr. Radovici. Cu toate, că vestea sosirii ei veni abia cu 2—3 zile înainte, totuși ne-a rămas destulă vreme, pentru a aviza și inteligența din jur, care s'a și prezentat în număr mare, încât reprezentațiile au fost urmărite de un public pe cât de ales, pe atât de numeros. În seara dintâi artista a predat Medea (Grove) iar în a doua Phedra (Racine) și Sappho (Gruiparzer), tot lucrări clasice cu subiecte din mitologia elină. Artistă a jucat numai singură, cu toate acestea interpretarea a fost atât de sugestivă, încât rolurile celorlalte persoane, întregii scene, prin câte o întrebare, reflexie sau reacție. Am admirat puterea zguduitoare a talentului său dramatic în impetuoasa Medea, canărea din Sappho și simțirea pasionată din Phedra, care se eterizează spre sfârșit, când o curcubeu cântă și se otrăvește.

Artistei i-s'a predat o frumoasă coroană de aur cu inscripția: „Artistei Agatha Bărescu-Radovici din Burj 30 Noemvrie 1908.” Doamna Bărescu a fost călduros atinsă de prietenii ce i-s'a făcut, promițând, că în curând să se cerceteze. Iarăși Public foarte numeros a luat parte și din jara Blajului: Teiuș, Crăciunel, D-Sân-Mărtin, Aiud, Cluj, Iara etc. Reținem un lucru, care ne-a surprins pe toți (și nu pentru întâia dată): din Alba-Iulia nu a venit nimeni.

- Eliminarea unor studenți români din liceul din Elisabetopol. Se anunță din Elisabetopol: Cinci studenți români dela liceul de stat din Elisabetopol: Anrel Bacila (cl. VI), Ioan Avram și Vasile Genia, Mihai Mitrea și Ioan Mălișiu (cl. VII.) au fost eliminați din liceu, pentru că în noaptea de 11 Oct. chefund într-o salitate publică au săvârșit scandale și au intrat și batjocorit națiunea maghiară. Consiliul profesoral i-a eliminat din institut și ministrul de culte ca for suprem a aprobat aceasta hotărâre.

- Unul dintre făptuitorii omorurilor din comitatul Aradului prins. Unul dintre făptuitorii omorurilor din Bătaia, Vinga și Măcișanț-mie a fost prins, el a profitat însă de un moment înainte de a pune jandarmii mâna pe el și s'a spânzurat. El este un zidar ungar din Arad cu numele Gecei Săndor. De săptămâni zile ține goana după asastai. Jandarmeria din mai multe comitate a fost concentrată și o adeverită goană s'a pornit pe sate pentru aflarea asasinilor cari au umplut lumea de teroare și spaimă. Firește nu puteau însă să-i afle, căci după cum suntem informați, nici nu era aceasta intenția lor, adevărată, ci spionarea învățătorilor și a proștilor precum și a țărănilor cari au venit la meetingul din Arad. Primim din mai multe părți informațiuni că droaia aceasta de jandarmi, detașați aici, sub cuvânt de a căuta pe asasini, de fapt aveă alte preocupări de a căuta agitatori. Nu mai vorbim de mișlia cu care au schingiat pe mai mulți țărani, bătându-i cu aceste omoruri și storend dela ei declarațiuni că ei sunt asasinii. Vă puteți închipui bătăile la cari au fost expuși bieții țărani din partea acestor beshii, dacă mai mulți dintre ei, pentru a scăpa, au luat, asupra-și omorurile. Acum se dovedește că sunt nevinovați. Ziarele din loc însă nu scot ediții separate să spue, că făptuitorii nu sunt români, cum de o săptămână ne tot spuneau, ei ungar și încă spre mai mare cinste, ungar oivilizat din Arad și nu țărani proști dela sate.

- Conferințe și serate în Sibiu. Cu deosebită bucurie vedem că „Biroul Central al Asociațiunii” aranjează în Sibiu, în fiecare Duminecă, alternativ; conferințe, serate muzicale și reprezentații teatrale.

Duminecă 6 Dec. n. s'a început seria acestor frumoase întruniri, cu o serată muzicală aranjată de d-na Minerva Brote, cu concursul dlui Tiberiu Brediceanu și a doamnelor și domnișoarelor sibiene iubitoare și pricepătoare de muzică.

Serata a fost cât se poate de reușită și programul dintre cele mai atrăgătoare. S'a început cu un Duet din opera Eurianthe, executat de d-nele M. Crișan și V. Tritean, acomp. de d-na Minerva Brote. Apoi dl T. Brediceanu și-a interpretat admirabilele jocuri românești: Brăul, In-vărtita și Măzărica, cu atâta măiestrie și cu atâta inimă încât simțeam că fiecare notă îi vine dreptul din suflet și se strecoară de dreptul în sufletul auditorilor însuflețiți.

Al treilea punct au fost două cântece de G. Dima și unul de Tib. Brediceanu, executate de sopranișta d-na M. Crișan cu acompaniarea d-nei Brote. D-na Crișan a fost aplaudată cu aceeași însuflețire și simlă, de aplauzele nesfârșite ale publicului, să repete „Segnidilla” lui Dima.

D-ra V. Dunca, a declamat, cu mult simț, frumoasa poezie a poetului Goga: „Prima Lax”; D-nul O. Murășan, un excelent bariton, a cântat „O salutaris Hostia” de Borghese, iar la urmă d-nele Crișan și Tritean și d-ra Lupeanu, au încheiat cu două terțete de Hiller lăsând auditorul sub o cea mai plăcută impresie.

Publicul sibiian, de atâteaori acuzat de indiferențism, a dovedit, odată mai mult, că astfel de acuze sunt neîntemeiate și că se știa însuflețit când are pentru ce. Succesul seratei muzicale nu a lăsat nimis de dor și în mare parte, mulțumirile noastre, îmi pare că se cuvine d-nei Minerva Brote.

Dumineca viitoare vom asista la conferința dlui necrotar Tăslănanu; a treia Duminecă e destinată teatrului de diletanți sub conducerea dlui I. Eneșcu.

Apoi conferința dlui profesor Brata și așa m. d.

Dacă toate vor reuși ca serata muzicală, publicul sibiian va fi, fără îndoială, încântat. — Din public.

- Curs pentru analfabeți în Miercurea. D. protopresbiter al tractului Miercurea, Avram S. Păcurariu, având la inimă soarta credincioșilor săi, atât din parohie, cât și din tractul întreg, și prin aceasta a neamului nostru, și văzând că azi mai mult ca oricând să dovedește a fi adevărat proverbul: »Al carte, ai parte«, în iubirea ce o are față de turma sa, a decis deschiderea unui curs pentru instruirea analfabeților din Miercurea în scris și citit. Duminecă în 16 l. c. după terminarea serviciului divin a desfășurat în o prea frumoasă vorbire necesitatea învățării artei de a citi și scrie, și îndeamnă poporul cu căldură să ia parte la cursul ce se va deschide pentru analfabeți. La apelul dlui protopop, Luni în 17 l. c. seara la orele 6 s'au adunat neștiutorii de carte în edificiul școlii noastre, unde dl protopop din nou le puse la inimă frumosul scop ce se urmărește, și declară cursul de deschis. Se puteă ceti pe fețele tuturor însuflețirea și bucuria și totodată un fel de promisiune, ce și făcea fiecare în interiorul său, de-a urmă sfaturile prealțelepte ale bunului lor păstor sufletesc. De față au fost învățătorii noștri Ieronim Pula și Matelu Scorobetu, apoi învățătorul pensionat Nicolae Simulescu, cari cu toții s'au angajat să instruiască analfabeții. Instruirea a început-o încă în acea seară însuși dl protopop, prin predarea unor litere. Prin un circular dl protoprezbiter a provocat apoi pe toți proștii și învățătorii din tractul Miercurei, pentru a deschide astfel de cursuri, — scrie »Tel. Rom.«.

- Din Sălagiu. De un timp încoace ne sosesc tot vești îmbucurătoare din părțile Sălagiului. Frunții români sălăgeni au început să organizeze în mod sistematic viața lor pe teren cultural, social și politic.

»Gazeta de Duminecă« scrie că noul comitet teatral va ține o serie de conferințe despre diferite chestiuni culturale.

Din incidentul adunării generale a Reuniunii femeilor române din Sălagiu, care se va ține în 19 Decemvrie n. se va aranja o serată artistică.

De asemenea despărțământul Șimleu al »Asociațiunii« a hotărât să exmită un delegat în persoana dlui Dr. D. Stoica în satele aparținătoare acestui despărțământ cu misiunea de a da direcție, de-a alimenta și promova în continu viața culturală la sate.

Cursuri de analfabeți au început să se țină în mai multe comune, precum în Șimleu, Hidig, Jurtelec, Cloara, Supurul de jos, Doh, etc.

În adunarea populară ținută în 29 Noemvrie n. în comuna Hidig, s'a votat cu mare însuflețire o moțiune, care conține și următoarele două importante hotărâri:

»... convinși, că numai prin cultură poate deveni cineva puternic, pretinde dela cel chemați să se îngrijească, că în toate comunele din cercul electoral al Șimleului să se țină școală cu omniului în vârstă; și

»pentru a se întări culturalicește întreg Sălagiu, roagă pe dl George Pop de Băsești să convoace la Șimleu, în cel mai scurt timp, pe toți frunții sălăgeni, pentru a se hotărî luarea pașilor trebuincioși spre reculegerea și întărirea noastră. Dacă în urma multelor ocupațiuni, veneratul nostru frunț, n'ar avea timp să facă această convocare, adunarea împuternicește pe aranjatorii ei, să convoace această conferință cel mai târziu în luna Ianuarie 1909«.

- Conferințe. Conferința a II-a a despărțământului Bistrița al »Asociațiunii« s'a ținut Duminecă în 6 Decemvrie n. la orele 5 d. a. în sala cea mică dela »Gewerbeverein«. Conferențiarul domnul Ioan Corbu, a vorbit »despre tainele cetății«. Taxa de intrare după plăcere, pentru studenți scutit de taxă.

În Năsăud a treia conferință se va ține în Sâmbăta viitoare 13 Decemvrie la 5 ore d. a. prin dnul profesor Emil Domide. Conferința »despre pământ«.

- Călcăt de tren. Sâmbăta în 5 l. c. n. trenul ce trece spre Vinț a surprins pe șini în apropierea gării din Miercurea, pe mașinistul Ioan Poplăceanu din Orlat, și l-a tăiat, omorându-l pe loc.

- O dramă de Delavrancea. Ziarele din București anunță, că distinsul nostru literat dnul B. Șt. Delavrancea, a terminat o dramă istorică-națională, intitulată »Stefan Cel Mare«, în care tractează ultimele zile ale domniei marelui vod. Dnul Delavrancea o va citi în curând pentru prima oră într-un cerc de prieteni și literați, la dnul Pompiliu Etiade, directorul general al teatrelor.

- Conferință publică. »Gazeta« scrie: În fața unui public numeros a ținut dnul profesor Aurel Ciortea, Duminecă seara în sala gimnaziului din loc o interesantă conferință din domeniul fizicii aplicate. Conferențiarul a demonstrat expunerile sale cu experimente cari au ținut în și mai mare încordare atențiunea publicului. În deosebi a tractat despre electricitate dând deslușirile necesare cu privire la instalația de lumină electrică ce se va face în curând și în orașul nostru.

- Necrolog. — Ni se scrie: — Joi, în 3 Dec. a. c. st. n. a adormit în Domnul, după un morb greu și îndelungat, în etate de 71 ani, v.d. Măriuța Popovici, de nou măritată Nicolescu, soția fostului preot în comuna Tufări Ioan Popovici și mama avocatului Dr. Ioan Popovici din Orșova. Înormântarea a fost în 4 Decemvrie a. c. la 2 ore p. m. — În ziua Intrării în biserică. — Un public numeros a petrecut la cele eterne pe defuncta matroană, care a fost un exemplar de mamă și soție și care pentru bunătatea inimii sale a fost iubită și stimată nu numai de ai săi,

Dacă târguiți din articolele anunțate în ziarul nostru, vă rugăm ca la comandă să amintiți unde ați cetit aceste anunțuri.

ei și de tot poporul dimprejur. Actul înmormântării l-a săvârșit harnicul și venerabilul domn protopresbiter Mihail Popovici din Orșova cu asistența dlor preoți Erimia Borchescu, paroh în Prilipeț și Ilie Jarescu din loc, iar răspunsurile funebrele le-a executat corul școlarilor sub conducerea dlor învățători Traian Hențu din Orșova și Luca Gherghulescu din Tufări. Preonoratul domn protopresbiter a rostit un panegiric pătrunzător, schițând biografia și accentuând faptele nobile și virtuțile frumoase ale defunctei, prin care a stors lacrimi duioase din ochii celor prezenți. Pe răposata o deplâng fiul: Dr. Ioan Popovici, avocat în Orșova, Ilia și Ioan, economi, fiicele: Sofia, soția ofițerului dela calea ferată, Petru Brânzei, Măriuța și Ana; mai departe surorile: Anca Blidariu, soția vrednicului paroh și asesor consistorial răposat Mihail Blidariu din Prilipeț și Ana Șerbescu, soția comerciantului Iacob Șerbescu din Iablanța, precum și un număr considerabil de nepoți și nepoate.

Fie-i somnul lin și memoria binecuvântată!

— **Holera în Rusia.** Ziarul „Național Zeitung” din Berlin află că, deși e iarnă, holera tot n'a încetat în Petersburg.

S'a dovedit că vina e a administrației orașului. Nu e canalizare ca lumea pentru apă. Filtrurile nu pot da apă de ajuns, așa că mare parte din locuitorii beau apă din râul Neva. Curțile sunt foarte necurate, de asemenea latrinele și gropile de lături. Orice măsuri ale serviciului sanitar rămân pe hârtie, căci primăria nu silește pe locuitorii a le urma. Comisia sanitară e de părere că holera va rămâne pe totdeauna în capitală.

— **Un gest frumos.** Acum câțiva ani în urmă un autor dramatic pe vremea aceea la începutul carierei sale s'a prezentat la Victorien Sardou în scop de a-l interesa la nenorocita sa scartă. Acest autor era foarte sărac, puțin celtit și niciodată nu i-se jucau piesele sale: de aceea se muncia să găsească un loc de scriitor la un confrate de al său mai norocos.

Sardou după ce a stat mult timp de vorbă cu vizitatorul său, a cărui nefericire îl mișcase adânc, îi spuse:

— Știu ce-ți trebuie. Așteaptă-mă cinci minute, voi să-ți dau două rânduri pentru un prieten al meu.

După câteva minute Sardou reveni ținând în mână un plic pe care-l puse singur în buzunarul tinărului autor.

— Du-te numai decât la această adresă, nu pierde nici un moment. Te trimet la un vechiu prieten care nu mi-a fost totdeauna credincios, dar de care nu mă pot totuși plânga. Și acum du-te.

Pe când scoborâ scara autorul în chestiune scoase plicul din buzunar și citi.

Domnului Succes, str. Perseverenței nr. 1 Paris. Și deschizându-l găsi o hârtie de 100 de lei.

— **Japonezii și teatrul.** Japonezii au închis teatrele lor pentru piesele lui Molière. După explicațiile cele mai recente lată ce învinuiri aduce guvernul japonez teatrului lui Molière.

Atacă autoritatea părintească care nu poate fi niciodată considerată în Japonia ca excesivă. Dă totdeauna dreptate tineretului. Batjocorește pe bătrâni. Dă femeiei oarecare independență față de bărbat. Crează servitori aroganți.

Iși bate joc de savanți.

Având în vedere acest ostracism să nu credem că japonezilor puțin le pasă de arta dramatică. Tînăra lor civilizație dacă se sperie în fața îndrăznelei lui Molière, se întoarce însă cu plăcere spre teatrul modern.

Ei au creat și un Conservator; în adevăr în 1 Septembrie s'a deschis la Tokio o școală unde tinerii artiști vor învăța arta dramatică. Acest prim Conservator este dirijat de Sada Yacco și e subvenționat de baronul Shibusava și de dr. Okura.

Tot în acest timp s'a fondat „Societatea imperială de artă dramatică” care consacră în acest

moment în capitala Japoniei un teatru după modelul celor din Europa.

Această societate a dăruit Conservatorului 500 Yen și îi promise o subvenție de 100 Yen pe lună.

D-na Sada Yacco n'are anul acesta decât 20 de eleve; programul conține între altele și interpretarea pieselor europene. Învățământul e gratuit. Ilustra tragediană n'a impus elevelor sale decât o singură condiție „să fie înalte” — și aceasta e cauza pentru care numărul elevelor e așa de redus.

— **Dante de Sardou.** Afișurile lipite pe zidurile Bucureștilor anunță că Nuvelli va jucă între alte piese și una intitulată „Dante”. Acest lucru ne-a reamintit pe „Dante” scris de Sardou pentru marele tragedian englez Henri Irving. Această piesă a obținut un succes colosal la Londra.

Cum ziarele italiene acuzau pe marele dramaturg francez de erori istorice, acesta a scris dlui Riccardi o scrisoare din care extragem următoarele pasagi:

„N'am voit să punem pe scenă pe adevăratul Dante, pentru că adevăratul Dante n'are nimic frumos în el! Ba din contră! El n'a fost nici bun bărbat, nici bun tată, nici bun patriot. Italei i-a plăcut însă să facă din el un zeu și să-l împodobească cu toate virtuțile. Nu se știe sau se prefac că nu știu defectele detestabile ale caracterului său și ale vieții sale, dar istoria e acolo, gata să mi dea dreptate. Mi ar fi fost ușor să-ți dovedesc că idolul vostru este un mare poet, un poet sublim, dar atâtă tot.

„...Da, s'compul meu de Riccardi, compatrioții d-tale ar trebui să mi mulțumească că am acoperit așa de bine ura care muncia sufletul lui Dante din cauza exilului. Știu ce a zis despre dânsul Machiavel și cu drept cuvânt „că a acoperit patria sa de infamie.”

„...Și această judecată nu e tocmai severă. Indignarea Florenței, care a refuzat proscrisului grația de a se întorce în țara sa, precum și rugămintele publice după moartea lui, eră perfect legitime. Mi se impută că lucrarea mea nu e istorică! Dar să fie fericiți acela cari fac acest lucru! Compatrioții d-tale sunt niște ingrati și niște proști, și ar fi de prisos să le dovedesc acest lucru; ceace cred însă e că eș face bine să nu reprezint pe Dante al meu în Italia.”

— **Noul împărat al Chinei** Pon Yi, a fost încoronat Miercuri trecută. Noul împărat este în vârstă numai de doi ani și jumătate. Părinții au prezentat felicitările lor regentului, care sta pe tron ținând pe genunchi pe micul împărat.

— **Moartea lui Achille Luchaire.** Zilele trecute a încetat din viață la Paris celebrul istoric Achille Luchaire, profesor la Sorbona, în vârstă de 68 ani.

Elev al lui Fustel de Coulanges, scriitor de o precizie și de o claritate fără pereche, Luchaire își concentrase toate studiile asupra Franței medievale dând la iveală două importante volume: Instituțiile monarhice ale Franței sub primii Capeti și Manualul instituțiilor franceze. Dar opera sa capitală este Inocențiu al III-lea pe care în ultimele zile ale vieții sale îi compuse. Această operă în șase volume a dobândit premiul Jean Raynaud.

În discursul său funebru Alired Croiset a spus între altele că cine ar fi crezut că această oamănă de glorie (e vorba de premiul Raynaud) să se transforme așa de repede într-una funebă și a terminat zicând: „Să nu plângem pe acest mare muncitor, mort în plină activitate, în mijlocul bucuriilor succesului celui mai meritat, făcut mai dulce printr-o viață familiară veșnic sorbindă ei pe acei cari rămânem în urma lui... fără el.”

— Prin efectul miraculos al cremel „Aranka de Mintschek”, orice damă se face frumoasă ca 'n basme. Prețul unui borcan 1 coroană, borcan mai mare în co loare roză 2 coroane. Săpun „Aranka” 70 filerl. apă de spălat „Aranka” 1 cor., pudră „Aranka” 1 cor.,

mare 2 cor. Cine dorește să aibă un păr frumos blond să folosească apa de păr „Aranka”. 1 sticlă 1 cor., ună mare 2 cor. Cui îl încrunțește părul să folosească rețeta torul de păr 1 sticlă 2 cor. Se pot căpăta numai la laboratorului chimic Mintsek Géza Kemétt.

La Kánya Géza berăria Gámbrius fostă Frații Láng, azi va cânta muzica militară.

Felurimi.

Cel de al șaselea simț și picturile lui Rafael. În evul mediu se credea că facultatea de a văz vise profetice se dat rește unei singure simț. Acel cari posedau acest simț se puteau cuncea după faptul că aveau șase degete la un picior sau la o mână. Un scriitor de Open Court amintește acest lucru și citează în sprijinul spusii sale pe Madona lui Rafael din biserica Sixtină. Un foarte fin observator poate vedea — zice acest scriitor — că papa Sixtin IV a care figurează în acest tablou are șase degete la mână. De asemenea în tabloul în care Rafael a zugrăvit căsătoria Fecicării cu Iosif, ciorul acestuia din urmă e lăsat descult nu din întâmplare, ci din adins pentru a arată și pe al șaselea deget care ca și acela al papei Sixtin nu se poate distinge decât dacă cineva se uită cu mare atenție. Cu aceasta, Rafael volă să dovedească — spune colaboratorul dela Open Court — că Iosif posedă cel de al șaselea simț, facultatea viselor, dupăcum povestește Noul Testament în care se spune că el primea ordinea în vis.

Economie.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 8 Decembrie 1908

INCHERIAREA la 1 ORĂ și jum.:

Grâu pe Aprilie 1908 (100 kg.)	16 16—16 18
Săcară pe Aprilie	22 08—22 10
Cucuruz pe Mai	15 26—15 28
Ovăz pe Aprilie	17 90—17 92

Prețul cerealelor după 100 kg. a fost următorul:

Grâu nou

De Tisa	25 K. 55—26 K. 60
Din comitatul Albai	25 > 35—26 > 30
De Pesta	25 > 45—26 > 40
Bontăneșec	25 > 50—26 > 55
De Sacka	25 > 55—26 > 55
Săcară	21 > 35—21 > 55
Orzid de iuliet, cvant. I.	16 > 45—16 > 65
„ de cvantitatea II.	16 > 05—16 > 35
Ovăz de „ I.	17 > 45—17 > 75
„ „ II.	17 > 05—17 > 40
Cucuruz	14 > 06—14 > 25

BIBLIOGRAFIE.

A apărut: Nrul 1 din Biblioteca bunilor tineri: Chestiunea alcoolismului conferință de Dr. G. Bunge, cu un adăos: Femeia în luptă împotriva alcoolului și Un cuvânt către lucrătorii București, depozit: Gh. Șterbu, str. Radu Vodă. Prețul 25 bani.

În tipografia diecezană din Arad a apărut „Calendarul portativ” al funcționarilor de bancă români, pe anul 1909. Îl recomandăm cu toată căldura fiind de folos nu numai funcționarilor de bancă, ci tuturor românilor, cari au afaceri cu băncile. — Prețul 2 cor.

Redactor responsabil Constantin Savu.
Editor proprietar George Nieblin.

Telefon 287.

S'a deschis cea mai nouă

Telefon 287.

prăvălie de parfumerii, lucruri de artă și diferite articole.

Depozit de parfumerii, instrumente medicale, materii de laborator, aparate pentru îngrijirea bolnavilor, obiecte de igienă (preservative), de bărbierit, și pentru menaj; cizme, lichide cosmetice, ape minerale, vinuri medicinale, preparative pentru alimentare, bomboane; vâpseli și diferite materii.

Máthé și Soțul, Kolozsvár, Ferencz József.

Candidat de avocat

român cu praxă bună,

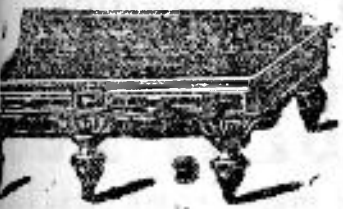
aplicare momentană în cancelaria subprefecturală, pe lângă condițiuni favorabile.

Sibiu, la 5 Dec. 1908.

Dr. Mátyás Lázár,
advocat.

DÓSA FARKAS

fabricant de biliard în Cluj,
Kolozsvar, Mátyás király-tér nr. 3.

Depozit de biliard gata. Pregătesc mese de biliard și le repară atât în oraș cât și în provincie, imediat. Țin depozit bastoane de biliard (daco) și bile de biliard de bansolin și fildes, de elefant), apoi: cretă, piele de biliard, lipici și ori-ce alte lucruri trebuin-

Primesc tot felul de lucrări de instalare pentru cafenele, cofetării și locuințe.

Șuncă și salamă, carne afumată, cârnăței, slănină papricată și afumată

precum și alte

specialități de afumături

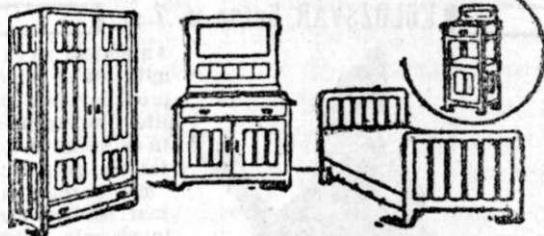
trimite cu prețuri moderate și prompt

THEIL JÓZSEF

fabrică de afumături
Mediaș (Medgyes).

KARL HORED T

magazin de mobile.
Nagyseben, Salzgasse Nr. 33.

Magazin de dulapuri, mese, scaune, scaune de copii, paturi, divane credențe, paturi de bucătărie, spălător și tot felul de mese, scaune din lemn încovoiat, scaune cu leagăn, foteluri de birou, taluret cu șurup, mese de ceai ș. a. Sunt totdeauna în depozit.

Vatzek József

măiestru de cuptoare în Cluj (Kolozsvar).

Depozitul:
Brassai-u. 8.

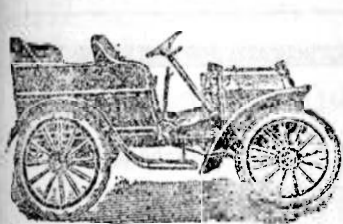
Lucrătoria:
Trefort-u. 45/47.

Pregătește tot felul de cuptoare în ori ce mărime și culoare.

Fabricatele mele sunt recunoscute de eminente.

Pregătesc ori ce fel de cuptoare de ca- hale după desen și model cu cea mai mare exactitate.

Comande din provincie se efectuează cu mare cunoștință de specialitate și punctual.

Ferdinand Saller

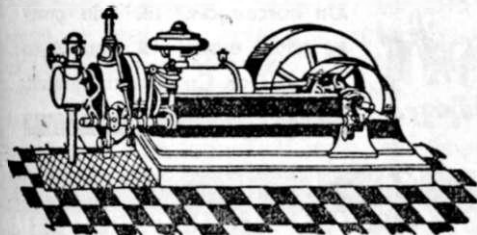
stabiliment de mașini, motoare și automobile.

Sibiu, Franziskanergasse 6.

Se execută orice reparații de motoare cu benzină sau cu ulei. Garantez întrebuințarea minimală de material și prestație maximală. — Construiesc motoare nouă de benzină dela 2 la 6 HP. puterea cea mai ieftină pentru industrie și agricultură, stabile sautransportabile. — Toate reparațiile atin- gătoare de ramura mașin- nelor să execută în mod special și ieftin.

Cele mai bune referențe.
Prețurile ieftine.

Serviciu solid.
Fac reparații de automo- bile și de biciclete.

Mare atelier special pentru reparat ciasornice.

CLUJ (KOLOZSVAR)
Széchenyi tér 6 sz.

Se repară în mod special tot felul de ciasornice de buzunar, cu pendulă și ciasornice cromometrice

cu prețurile cele mai favorabile pe lângă garanție.

Solicitând binevoitoarea încredere rămân
Cu distinsă stimă;

Blázi Sándor

ciasornicar specialist.

Fabricația cea mai bună de

PIELE

și de tălpi, fabricația proprie de partea de sus a ghetelor, în asortimentul cel mai mare, cu toată scumpetea se găsesc cu prețurile cele mai ieftine în magazinul de pele al lui

Gyöngy Sándor

BUDAPEST III., Tavasz u. 1

Distins cu diploma de recunoștință
: în anul 1904. :

Catalogul ilu- strat a prețu- rilor gratuit.

Jambrik József

auritor, vâpsitor de biserică, pregătitor de cadre (rame) aurite.

SEGHEDIN.

(Szeged), strada Kelemen nr. 4.

PRIMEȘTE orice lucrări noi și reparări de această branșă precum: altare, amvoane, cruci, prapori (steaguri), icoane și cadre (rame), precum și renova- rea și vâpsirea obiectelor bisericesti cu aurul — cel mai bun care nu-și perde fața. —

Prețuri favorabile și executare cu punctualitate.

Un candidat de avocat

cu praxă

afilă aplicare pe lângă condițiuni favorabile în cancelaria subscrisului.

Seini, 5 Noemvrie 1908.

Dr. Aurel Nyilvan, adv.
Seini — Szinérváralja.

Invenție nouă: Invenție nouă

Moară de oțel pentru întrebuintare în economie și acasă **macină excelent** orzul, cucuruzul și grâul, se învârtă cu mâna, puterea de muncă a unui băiat de 6 ani **1 kilogram pe minut** — pe lângă garanță.

Prețul 14 coroane.

Fac aparate pentru desfacerea sămânței de lucernă și de trifoi, de mână cu puterea ori cu mâna, de aplicat în mașina de îmblățit ori de sine stătătoare. Prețurile să se întrebe.

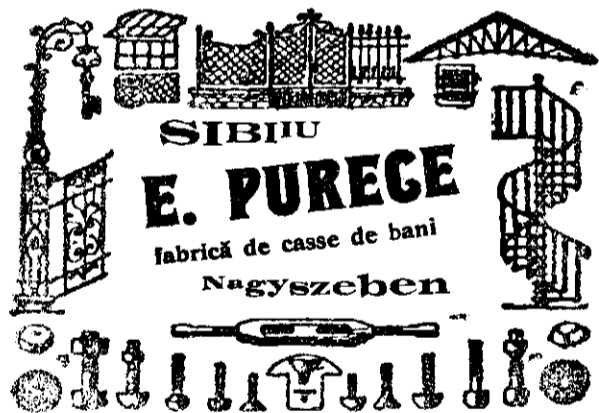
Kádár Gyula

fabrică de aparate de desfăcut sămânța trifoiului și atelier de reparaturi de mașine.

:: ORADEA-MARE ::
(Nagyvárad Vilanytelep mellet)

ANUNȚURI

primește administrația »Tribuna« pe lângă prețurile cele mai moderate.

Recomandă de-așemenea practicele (mașini)

● **cupatoare de fert** ●
în toate versiunile dela execuția cea mai simplă până la cea mai elegantă.

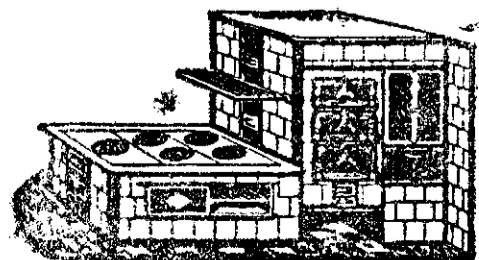
Atrage atențiunea on. public din localitate și din împrejurime asupra atelierului său de

● **lăcătușerie, și construcție** ●

care-i cel mai mare din tot Sibiuul și pe care l-am instalat conform cerințelor moderne și l-am înzestrat cu puteri excelente de muncă! Primesc ori-ce-fel de construcții atingătoare de această branșă, precum:

lucrări de la clădiri, portaluri, schele și gratii de fer, îngrădiri de fer la coridoare și balcoane, geamlăcuri, uși de fer, îngrădiri de fer, la mormânturi, cișmele și orice

● lucrări de fer și lucrări de bas-relief. ●

Trimit gratis și franco declarațiunii (proiecte de cheltueli) pentru casse de bani, mașini de fert (sparchert) etc.

≡ **E. Purece** ≡

Sibiu, Schmidtgasse 19.

Oltoiuiri de struguri

expediază, garantând de cel asortiment bogat, care de ani e recunoscut de primii și cei mai trainici:

Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep

proprietar: **Caspari Frigyes, Medgyes 23. sz. (Nagyküküllő megye).**

== Pofliji și cereji prețuri curente ilustrate! ==

Din prețul curent se pot celi scrisori de recunoștință din toate părțile țării; și așa toți cei ce doresc să comande pot cere mai întâi informațiunii dela persoanele cunoscute așa verbal ca și în scris, despre încrederea ce pot avea în ferma de sus.

Recomandat de ministerul de culte și instrucție!

— Multe recunoștințe —

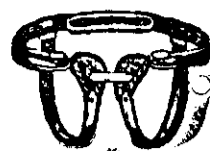
ZWÖRNER B.

PREPARATORUL DE ÎMPĂIAT ANIMALE

KOLOZSVAR, Rozsa-u. 7 sz.

Animalele să se trimită cât se poate de proaspete și nebolite. Trebuie indicat în ce formă să se întămpile prepararea; mamiferelor mai mari să li-se scoată intestinele. — Pentru împachetare socețese numai cheltulele mele. — Preparație îngrijită, artistică, în formă naturală, lucr trainic, prețuri moderate!

Zénithul de glorie

deja după câteva zile și prin mil de scrisori de recomandare dovedește că

specialitățile (preservative) pentru dame și domni, inventate sub numele Zénith cele mai de încredere, nu strică sănătatea, evită defectul celor de până acum.

Prețul: 1 duzină de Zénith pentru domni 8 Cor. 1 bucată Zénith pentru dame 7 cor.

La comandă vă rugăm să fiți atenți la marca Zénith, căci numai atunci e veritabil, dacă e pe mărimea sau marea Zénith. — Se trimite în străinătate și pe lângă cea mai mare discreție, recom. și onorabil.

Agentura principală în Ungaria:

DEUTSCH IZIDOR

magazin de instrumente medicale și pentru lucrările bolnavilor.

Szabadka, Kossuth-u.

In atențiunea fabricanților și a economilor!

Skafszky Adol

Fermă de mașini și montarea lor. BUDAPESTA, VIII Tömöc utca nr. 1.

Se angajază să monteze tot felul de mașini

pentru ferestrele și mașini cu abur precum și în fabrici de spirt și de cărămidă, apaducte, pompe compresor.

montarea tipografiilor

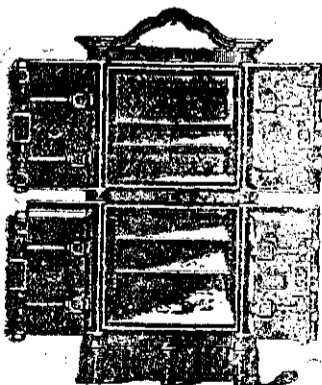
tot asemenea transmisiunii și conducerea de ploaie. — Primesc reparaturile transpoarte de mașini.

Recomandă fabricațiile sale proprii de

casse de bani

de orice mărime și construite din materialul cel mai bun și mai trainic.

Fabrică: dulapuri panterate, safe-deposite, încuitori-safe pentru casse de economii, dulapuri de bani și documente totfelul de articlii ce se țin de branșă asta.

Grosz Nagy Ferencz,

farmacist. : : Debreczen : : farmacia : : «Arany egyszaru»

Numai există reumă!

Cine voește să scape de ori-ce soi de reumă și de tot felul de dureri externe să cumpere o sticlă mare din renumitul

Balzam Regesc

(Király Balzsam) al cărui efect vindecător e recunoscut de medici 1 sticlă mare 2-65 Cor. cu îndrumare, 3 sticle mari 6-65 Cor. cu îndrumare, porto-franco cu rambursă. Patentat, în nenumărate spitale de frunte se aplică ca cel mai bun medicament.

Hajdusági Bajuszpor.

MUSTAȚA E FRUMOASĂ

dacă întrebuințezi

POMADA HAJDUSAG

cea mai bună pentru creșterea și potrivirea mustețelor, pregătită din materii neunsuroase. Efectul se vede foarte iute și cu siguranță. Scutit prin lege. Un borcan 50 fill. Prin poștă se trimite numai 3 borcane cu 2-15 Cor. Cu rambursă gratuit.

Medicament pentru văpsirea părului. În culori blond, brunet sau negru. Efect la moment. O singură vopsire e de ajuns, ca părul sau mustața o lună să aibă culoarea ce o dorește. Nu înăsprește părul. O sticlă cu medicament pentru ori și ce culoare 4 cor.